

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/มอญทพ

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อหรือการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ

อ้างถึง หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ ด่วนที่สุด ที่ มค ๘๒๗๐๑/๒๒๗ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔
ที่ มค ๘๒๗๐๑/๒๕๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ มค ๘๒๗๐๑/๒๘๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔
และ ที่ มค ๘๒๗๐๑/๓๒๘ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ (อบต. หนองเรือ) อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม แจ้งว่า อบต. หนองเรือ ได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) จำนวน ๕ โครงการ ปรากฏว่าไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอรายใดมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งการกำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนอยื่นเอกสารตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๓.๒ (๓) (๓.๑) ต้องยื่นหนังสือรับรองคอนกรีตสำหรับงานผิวทางว่ามีความคงทนไม่ลอกร่อนภายใน ๒ ปี นับแต่วันส่งมอบงานลงนามโดยวิศวกรโยธาระดับวุฒิวิศวกรและผู้เสนอราคาลงนามร่วมกันเนื่องจากเหตุผลที่ต้องกำหนดให้ยื่นเอกสารดังกล่าว เพื่อให้ อบต. หนองเรือ มีหลักประกันที่ชัดเจนว่างานคอนกรีตที่คู่สัญญาจะนำมาใช้ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในโครงการก่อสร้างครั้งนี้เป็นวัสดุที่มีประสิทธิภาพสูง และคุ้มค่ากับงบประมาณและเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๓.๑ (๔) (๔.๕) กำหนดว่า “เอกสารตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในข้อ ๔ ของเอกสารประกวดราคานี้ให้ถือเป็นสาระสำคัญที่ผู้ยื่นข้อเสนอต้องปฏิบัติและจะใช้เอกสารเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างด้วย” การกำหนดเงื่อนไขนี้สอดคล้องกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เมื่อไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอรายใดยื่นเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และเป็นการผิดเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญที่ไม่อาจผ่อนปรนได้ จึงเป็นกรณีที่ต้องการการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ อบต. หนองเรือ หรือกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ อบต. หนองเรือ จึงประกาศยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๕ โครงการ ตามมาตรา ๖๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และถือว่าเป็นกรณีที่วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้วไม่ได้ผลดีจึงสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีคัดเลือก ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕๖ วรรคสอง ได้ อบต. หนองเรือ จึงขอหารือว่า ความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ ประการใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการวินิจฉัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๓) ตีความและวินิจฉัยปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้” ประกอบกับ

กรมบัญชีกลาง

/ตาม ...

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๔๓ และข้อ ๖๑ และหนังสือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กนบ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง กำหนดแบบประกาศและเอกสารเชิญชวนในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e - market) ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e - bidding) และวิธีสอบราคา ซึ่งตามระเบียบฯ ข้อ ๔๓ ข้อ ๖๑ กำหนดให้เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งประกาศเชิญชวนให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการที่แตกต่างไปจากแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแบบ และไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ ก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า จะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างเอกสารซื้อหรือจ้างและประกาศเชิญชวนดังกล่าวไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาก่อน ดังนั้น กรณีการจัดทำประกาศและเอกสารเชิญชวน จึงต้องถือปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวข้างต้น

๒. ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือยี่ห้อของพัสดุ และการพิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีการกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ข้อ ๑ การกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ ข้อ ๑.๑ งานจ้างก่อสร้างและการกำหนดรายการวัสดุมาใช้งานก่อสร้าง ดังนั้น โดยหลักการการกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง และการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ ตลอดจนการวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอแต่ละรายว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงถือเป็นอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่ทำการจัดซื้อจัดจ้าง สามารถใช้ดุลพินิจกำหนดและวินิจฉัยได้ตามความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๘ ด้วย

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ (อบต. หนองเรือ) ได้ประกวดราคาจ้างก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) จำนวน ๕ โครงการ ปรากฏว่า การกำหนดเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง ๕ โครงการ ข้อ ๓.๒ (๓) (๕.๑) กำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนอยื่นหนังสือรับรองคอนกรีตสำหรับงานผิวทาง มีความคงทนไม่ลอกร่อนภายใน ๒ ปี นับแต่วันส่งมอบงาน ลงนามโดยวิศวกรโยธาระดับวุฒิวิศวกรและผู้เสนอราคาลงนามร่วมกัน และข้อ ๓.๑ (๔) (๔.๕) กำหนดให้เอกสารตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในข้อ ๔ ของเอกสารประกวดราคานี้ ให้ถือเป็นสาระสำคัญที่ผู้เสนอราคาต้องปฏิบัติ และจะใช้เอกสารเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างด้วย กรณีนี้ หาก อบต. หนองเรือ กำหนดเพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการวินิจฉัยได้กำหนดไว้

อย่างไรก็ดี สำหรับประเด็นคุณภาพของคอนกรีตสำหรับงานผิวทาง อบต. หนองเรือ สามารถพิจารณาในขั้นตอนของการบริหารสัญญา ซึ่งตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๖ กำหนดว่า “คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง มีหน้าที่ดังนี้ (๑) - (๓)” โดยคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง และโดยหลักการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐกระทำการดังต่อไปนี้ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญานั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทิ้งงาน (๒) คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับจ้างช่วงที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับช่วงงานได้ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น” ดังนั้น หากคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น อบต. หนองเรือ ย่อมพิจารณาให้เป็นผู้ทิ้งงานตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๙ ต่อไปได้

๓. ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่า มีผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียว หรือมีผู้ยื่นข้อเสนอหลายรายแต่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เพียงรายเดียว ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่เพื่อยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ครั้งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามข้อ ๕๗ หรือข้อ ๕๘ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอหรือมีแต่ไม่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่เพื่อยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ครั้งนั้น และดำเนินการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ แต่หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ใหม่อาจไม่ได้ผลดี จะสั่งให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) หรือวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) แล้วแต่กรณีก็ได้ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือกหรือวิธีเฉพาะเจาะจงด้วยเหตุอื่น ให้เริ่มกระบวนการซื้อหรือจ้างใหม่โดยการจัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างตามข้อ ๒๒”

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า อบต. หนองเรือ ได้ยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป และจะดำเนินการใหม่โดยวิธีคัดเลือก ย่อมต้องพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๕๕ ประกอบกับ มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้สรุปได้ว่า การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้ วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขโดยวิธีคัดเลือก ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) - (ข) หรือโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) - (ข) ดังนั้น อบต. หนองเรือ จึงไม่สามารถนำเหตุ ที่เกิดขึ้นจากการที่ อบต. หนองเรือ ไม่ได้จัดทำประกาศและเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เป็นไปตามหลักการของหนังสือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กนบ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อดำเนินการโดยวิธีคัดเลือก ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) หรือโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) แล้วแต่กรณีได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

หมายเหตุ : (กลุ่มกฎหมายและระเบียบฯ ๒ : อกจ. ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔)